

TURNING THE WORLD AROUND

MEISJES EN JONGE VROUWEN GAAN VOOROPINDESTRIDJ VOOR GELIJKHEID

SAMENVATTING

Dit jaar richt het rapport State of the World's Girls van Plan International zich op activisme. Het geeft een uniek beeld van meer dan duizend deelnemers over hoe het is om in 2023 als meisje of jonge vrouw activist te zijn. Hoe wordt er met je omgegaan? Voel je je veilig? Wat houdt je op de been? Het onderzoek, een van de grootste studies naar activistische meisjes en jonge vrouwen tot nu toe, is baanbrekend. Niet in de laatste plaats omdat de persoonlijke interviews werden gehouden door zeventig jonge, vrouwelijke onderzoekers die zelf activist zijn¹.

Activisme kent talloze verschijningsvormen en is een essentieel onderdeel van een democratie. In een tijd waarin de maatschappelijke ruimte kleiner wordt, de vooruitgang op het gebied van gendergelijkheid stagneert² en, in diverse landen waar dit onderzoek werd uitgevoerd, het recht om te demonstreren ernstig wordt ingeperkt³, moeten de rechten van meisjes en jonge vrouwen die hun stem laten horen worden beschermd. Dit onderzoek probeert inzicht te krijgen in de obstakels waarmee activistische meisjes en jonge vrouwen te maken krijgen, maar ook in de motivatie en de inspiratie die hen drijft om meisjesrechten te beschermen en te pleiten voor gendergelijkheid.

📣 **“...Het voelt haast alsof je niet kunt winnen, want als je demonstreert en de straat opgaat om dingen te veranderen, ben je een herrieschopper. En als je met andere activisten betrokken bent bij besluitvorming, en je wilt in een vergadering iets inbrengen... nou ja, dan ben je die vervelende vrouw die maar blijft proberen om de vergadering naar haar hand te zetten of haar gelijk wil halen. Dan krijgt het meteen weer zo'n vreselijk negatieve lading.”**

Aoife, 21, Ierland

KIJK VOOR EEN VOLLEDIG OVERZICHT VAN DE ONDERZOEKSRISULTATEN OP: WWW.PLANINTERNATIONAL.NL

Wat hebben we geleerd?

Meisjes en jonge vrouwen worden om talloze redenen activist. Voor de meesten van hen is het activisme ingegeven door onvrede. De behoefte aan verandering kwam soms voort uit persoonlijke ervaringen en in andere gevallen uit wereldwijde vraagstukken, zoals de klimaatcrisis en gendergerelateerd geweld. Voor sommige jonge vrouwen draait het leven om activisme, omdat zij dagelijks te maken krijgen met discriminatie. Dat kun je niet zomaar aan- en uitzetten.

🕒 Meisjes en jonge vrouwen voeren campagne over een aantal met elkaar samenhangende thema's.

Gendergelijkheid en **gendergerelateerd geweld** bleken de onderwerpen waarover de respondenten zich het meeste zorgen maakten.

📣 **“Een van de meest inspirerende bewegingen vind ik de strijd voor gendergelijkheid. Die speelt in mijn leven een grote rol. Ik heb geleerd om mezelf te accepteren, voor mezelf op te komen, vertrouwen te hebben in mijzelf en mijn stem te laten horen. Bovendien geef ik leiding aan jonge vrouwen die lijden onder de ongelijkheid in deze wereld.”**

Enna, 18, Filipijnen

61% van de ondervraagde meisjes en jonge vrouwen zegt dat **het effect van hun activisme aan hun verwachtingen voldeed of hun verwachtingen zelfs overtrof**. Zij boekten verschillende successen, waaronder toegenomen bewustwording van thema's als seksuele rechten, kindhuwelijken en gendergerelateerd geweld. Bovendien brachten zij veranderingen in hun omgeving teweeg en inspireerden zij anderen om ook in actie te komen.

95% van de respondenten geeft aan dat het activisme een **positief effect** op hen heeft gehad. De geïnterviewden geven aan dat ze zich sterk en bekwaam voelden.

📣 **“Het heeft me enorm veranderd... Ik heb nu een rol in deze beweging en dat is mijn drijfveer om door te gaan. Het is heel goed dat andere meisjes de onrechtvaardigheid ook zien en bij zichzelf nagaan hoe het zit. Want ik weet dat we dingen kunnen veranderen. Dan krijgen we een eigen identiteit, begrijpen we onszelf en zijn we niet langer het spiegelbeeld van hoe de maatschappij wil dat we eruit zien.”** *Amora, 20, Brazilië*

17% vreesde voor haar eigen veiligheid tijdens haar activisme. **21 procent** van de respondenten geeft aan **te zijn ontmoedigd** door zorgen over hun veiligheid tijdens hun campagnes. In de interviews noemden de jonge activisten streng politieoptreden, vijandige reacties vanuit hun omgeving, online misbruik en onveiligheid op straat als barrières.

⊕ Meisjes en jonge vrouwen worden bij hun activisme geconfronteerd met talloze belemmeringen, waaronder **gebrek aan financiering, gebrek aan zelfvertrouwen** en **kritiek van familie en vrienden**. Activisten noemen verder systematische genderdiscriminatie, beperkende wetgeving en bureaucratie als hindernissen bij het effectief voeren van campagne.

📣 **“Er zijn veel obstakels. Mensen scholden me uit. Ik werd meteen belaagd door ordehandhavers toen ik demonstreerde. Ze probeerden ons te arresteren maar toen ze het publiek en de media zagen, lieten ze ons met rust.”** *Pushpa, 23, Bangladesh*

54% van de ondervraagde meisjes en jonge vrouwen noemt **gebrek aan financiële middelen** als een belangrijke barrière voor hun activisme.

27% van de respondenten werd ontmoedigd in haar activisme door de **negatieve opvattingen** van mensen uit hun gemeenschap en familie en vrienden.

📣 **“Ik vind dat meisjes geen eerlijke kansen krijgen en dat er meestal niet naar hen wordt geluisterd zoals naar jongens. Als in dezelfde ruimte een man en een vrouw zitten, mag de man altijd als eerste zijn mening geven.”** *Julia, 16, Jordanië*

25% van de jonge activisten geeft aan zich **angstig of mentaal onwel** te voelen als gevolg van hun activisme. Sommigen ondervraagden noemen het een aanslag op hun geestelijke gezondheid, met psychische klachten als depressiviteit of een burn-out als gevolg.

Onderwijs wordt beschouwd als essentieel om een goede activist te worden en de vaardigheden te hebben om te zorgen voor verandering.

Ondanks alle hindernissen op hun pad zijn de meeste activistische meisjes en jonge vrouwen **vastberaden om door te gaan** met hun campagnes. Ze beschouwen het als hun levenswerk.

📣 **“Het geeft me voldoening om mensen te kunnen helpen, om dingen te kunnen veranderen. Ik denk dat alles, maar dan ook echt alles, samenkomt in activisme.”** *Praia, 24, Burkina Faso*

Wat er moet gebeuren

Het is als jonge vrouw niet gemakkelijk om activist te zijn. Veel meisjes en jonge vrouwen gaan in tegen de normen van hun gemeenschap, door zich uit te spreken over onderwerpen die zij belangrijk vinden en waar anderen het vaak liever niet over hebben. Ze krijgen te maken met weerstand vanuit hun omgeving en met kritiek van vrienden en familie. Dat wordt nog erger als ze lhbtq+'er zijn of tot een bepaalde religieuze of etnische groep behoren. De activisten zetten zich vol overtuiging in voor hun doelen, maar ze moeten daarin worden ondersteund. Ze moeten hun stem kunnen laten

horen en hun standpunten moeten worden meegenomen in besluitvorming. Om dat te bereiken moeten de activisten samenwerken met andere feministische groepen, overheden, beleidsmakers, internationale organisaties en instellingen die de middelen hebben om hen bij te staan.

📣 **“Het is altijd beter om je krachten te bundelen, om samen te werken.”** *Belkis, 22, Ethiopië*

Dit kan op verschillende manieren:

Financiering verstrekken

Overheden, donoren, ngo's en andere investeerders moeten flexibele en veelzijdige financiering beschikbaar stellen voor organisaties die door meisjes en jonge vrouwen worden geleid. Bovendien moeten ze, indien nodig, zorgen voor compensatie zodat iedereen die dat wil campagne kan voeren.

Investeren in opleidingen

Scholen, universiteiten en maatschappelijke organisaties moeten opleidingen en trainingen aanbieden waarin aandacht is voor leiderschapsvaardigheden, spreken in het openbaar en het ontwikkelen van zelfvertrouwen. Hierdoor worden meisjes en jonge vrouwen effectiever in hun activisme en kunnen zij hun impact vergroten.

Genderdiscriminatie bestrijden

Beleidsmakers, politici en andere invloedrijke personen moeten genderstereotypen bestrijden op alle niveaus van de samenleving, dus ook in het gezin. Zo krijgen meisjes en jonge vrouwen meer erkenning voor hun rol in de samenleving en wordt er eerder naar hen geluisterd. Ook moeten meisjes en jonge vrouwen kunnen deelnemen aan besluitvorming, zodat heersende gendernormen veranderen.

Zorgen dat meisjes veilig zijn

Iedereen die werkt met meisjes en jonge vrouwen, waaronder scholen, ordebewakers, ngo's en ministeries, moet de unieke risico's erkennen die meisjes en jonge vrouwen lopen wanneer zij campagne voeren. Ze moeten instaan voor zowel hun mentale welzijn als hun fysieke veiligheid.

Maatschappelijke ruimte beschermen

Overheden moeten de maatschappelijke ruimte beschermen. Dat is bijvoorbeeld het beschermen van het recht om veilig te kunnen demonstreren en de ruimte die er is voor maatschappelijke organisaties, vakbonden en de media. Intimidatie en misbruik van meisjes en jonge vrouwen, zowel online als fysiek, moeten worden aangepakt.

THE STATE OF THE
WORLD'S GIRLS

2023

1. Het onderzoek bestond uit 840 enquêtes, 203 interviews en focusgroepen met in totaal 57 deelnemers.
2. World Economic Forum. 2023. Global Gender Gap Report 2023. Beschikbaar via: <https://www.weforum.org/reports/global-gender-gap-report-2023>.
3. Van de 26 landen die betrokken waren bij het onderzoek voor deze studie zijn er slechts tien waar het volledige recht op vreedzame betoging geldt.
Zie: Right of Assembly Information Center <https://www.rightofassembly.info/>